

Informace o nositelích Ceny ministryně školství, mládeže a tělovýchovy za výzkum v roce 2004

Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy předala dne 9. listopadu 2004 v 11.00 hodin ve Velkém zrcadlovém sále Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Cenu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy za výzkum těmto oceněným:

Jméno a příjmení navrženého k ocenění :	RNDr. František Fárník, CSc.
Pracoviště :	Astronomický ústav AV ČR
Povolání :	vedoucí vědecký pracovník
Ocenění se navrhuje :	za návrh rentgenového spektrometru vypuštěného na americkém satelitu MTI
Předkládá dle Statutu této Ceny :	ředitel Astronomického ústavu AV ČR –RNDr. Petr Heinzel, DrSc.

Jméno a příjmení navrženého k ocenění :	RNDr. Marian Karlický, DrSc.
Pracoviště :	Astronomický ústav AV ČR
Povolání :	vedoucí vědecký pracovník
Ocenění se navrhuje :	za návrh rentgenového spektrometru vypuštěného na americkém satelitu MTI
Předkládá dle Statutu této Ceny :	ředitel Astronomického ústavu AV ČR –RNDr. Petr Heinzel, DrSc.

Jméno a příjmení navrženého k ocenění :	doc. PhDr. Eva Semotánová, DrSc.
Pracoviště :	Historický ústav AV ČR
Povolání :	historička
Ocenění se navrhuje :	za zpracování projektu „Historický atlas měst České republiky“
Předkládá dle Statutu této Ceny :	ředitel Historického ústavu AV ČR – prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc.

Jméno a příjmení navrženého k ocenění :	doc. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.
Pracoviště :	Historický ústav AV ČR
Povolání :	historik
Ocenění se navrhuje :	za zpracování projektu „Historický atlas měst České republiky“
Předkládá dle Statutu této Ceny :	ředitel Historického ústavu AV ČR – prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc.

Jméno a příjmení navrženého k ocenění :	Prof. RNDr. Miloslav Feistauer, DrSc.
Pracoviště :	Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze
Povolání :	VŠ profesor
Ocenění se navrhuje :	za práci „Mathematical and Computational Methods for Compressible Flow“
Předkládá dle Statutu této Ceny :	rektor Univerzity Karlovy v Praze – Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.

Jméno a příjmení navrženého k ocenění :	doc. RNDr. Jiří Felcman, CSc.
Pracoviště :	Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze
Povolání :	VŠ docent
Ocenění se navrhuje :	za práci „Mathematical and Computational Methods for Compressible Flow“
Předkládá dle Statutu této Ceny :	rektor Univerzity Karlovy v Praze – Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.

Jméno a příjmení navrženého k ocenění :	Mgr. Ivan Straškraba, CSc.
Pracoviště :	Matematický ústav AV ČR
Povolání :	vedoucí vědecký pracovník
Ocenění se navrhuje :	za práci „Mathematical and Computational Methods for Compressible Flow“
Předkládá dle Statutu této Ceny :	rektor Univerzity Karlovy v Praze – Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.

RNDr. František Fárník, CSc.

RNDr. Marian Karlický, DrSc.

Po několikaletém vývoji, výrobě a testování byl na jaře roku 2000 vypuštěn na oběžnou dráhu Země český vědecký přístroj, určený k registraci tvrdé rentgenové emise Slunce a ke studiu slunečních erupcí. Celý experiment byl připraven ve spolupráci s americkým pracovištěm „Space Environment Center“ v Boulderu, USA, a byl umístěn na americkém satelitu MTI, patřícímu americké Air Force. Přístroj úspěšně pracoval po dobu tří let, do února 2003 a získal data o několika stech slunečních erupcí především v době, kdy neměřil jiný přístroj v dané oblasti a naše data jsou v tomto smyslu unikátní. Stále pokračuje vědecké zhodnocování naměřených dat, nicméně již byla publikována řada výsledků, z nichž jako příklad lze uvést publikaci do té doby nepozorovaných pulsací rentgenového toku na samém počátku několika erupcí. Protože jsou data volně přístupná na internetu, byla již použita i v řadě prací zahraničních autorů. Kromě získaných vědeckých dat jsme tímto experimentem prokázali i vysokou technickou úroveň českých techniků a díky bezchybné funkci i kompatibilitu českého výrobku s americkou technologií.

doc. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.

prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.

Doc. PhDr. Eva Semotanová, DrSc. a PhDr. Josef Žemlička, DrSc., jsou významnými vědci, pedagogy a předními odborníky v oboru historická geografie, dějiny měst a dějiny středověku, pracovníky historického ústavu Akademie věd České republiky. Kromě řady monografií a studií od roku 1994 připravují a vydávají v rámci mezinárodního projektu historický atlas evropských měst Historický atlas měst České republiky. Tento atlas (dosud bylo vydáno třináct svazků) umožňuje podobně jako historické atlasy měst Velké Británie, Německa, skandinávských zemí, Holandska, Rakouska, Francie, Itálie, Irska, Švýcarska, Polska a Rumunska porovnat vývoj evropského městského osídlení. Znamená významný ediční počín, neboť řada starých map a plánů, které jsou do svazků atlasu zařazeny, nebyla

dosud publikována. Na zpracování atlasů byly doc. Semotanové a prof. Žemličkovi dosud uděleny čtyři granty Grantové agentury České republiky, a to v letech 1994-1996, 1997-1999, 2000-2002 a 2003-2005. Od roku 2000 bylo vydáno šest svazků atlasů, Jihlava, Třebíč, Telč, Český Krumlov, Trutnov a Chrudim. Do projektu doc. Semotanová a prof. Žemlička zapojili řadu spolupracovníků z regionů. Přispěli ke zvýšení prestiže regionálních dějin a umožnili šíření poznatků o vývoji městských obcí na mapách a plánech do škol i mezi laickou veřejností.

prof. RNDr. Miloslav Feistauer, DrSc.

doc. RNDr. Jiří Felcman, CSc.

Mgr. Ivan Straškraba, CSc.

Matematika a numerické modelování získávají stále větší význam v aplikovaných vědách. Zejména konstrukce náročných technologických zařízení vede k potřebě nahradit drahé experimenty adekvátními matematickými modely. M. Feistauer, I. Straškraba a J. Felcman shrnují výsledky svého dlouholeté vědecké práce v knize věnované matematickým a numerickým metodám pro modelování stlačitelného proudění. Kniha vznikla na přímou objednávku nakladatelství Oxford University Press jako výsledek světového ohlasu výsledků autorů. V tzv. modré řadě „Numerical Mathematics and Scientific Computing“ vycházejí knihy předních světových odborníků věnované širokému rozsahu aktuálních matematických témat na rozhraní počítačových věd a numerické analýzy. Kniha je vhodná pro specialisty v matematické i počítačové mechanice tekutin, teoretické a aplikované matematiky, fyziky, inženýry a přírodovědce, ale je užitečná i pro studenty magisterského nebo inženýrského studia a pro postgraduální studenty matematických a technických oborů. Je vysoce hodnocena významnými odborníky jako nejkompletnější monografie o výpočetních metodách pro rovnice proudění stlačitelných tekutin. Vzhledem k velkému mezinárodnímu ohlasu vědeckých prací autorů i úspěchu jejich díla, byla autorům udělena Cena ministryně školství, mládeže a tělovýchovy za výzkum.